

stijltuinen naar het voorbeeld van Versailles waren in de 19e eeuw erg populair. Aalsmeerse kwekers exporteerden veel vormbomen naar de Verenigde Staten en Groot-Brittannië. Maar na de Eerste Wereldoorlog sloot de VS zijn grenzen voor kluitplanten, omdat men bang was voor ziekten die met de grond meegebracht konden worden. Bovendien brak in Engeland een economische crisis uit. De export droogde op en dat betekende het einde van deze teelt.

Jodenpeer

In de verte, hoog bovenin de bomen, zitten valkparkieten te schetteren. We zien aangepikte peren hangen. De valkparkieten, zogenaamde invasieve exoten, brengen veel schade aan het fruit toe, een toenemend probleem. De Jodenpeer hangt goed vol. Deze peren werden vroeger als handpeer in de Amsterdamse straten gevent en ingemaakt in zuur als stoofpeer gegeten. De exacte herkomst van deze peer is onbekend. Het is vermoedelijk een Nederlandse variëteit. De Aalsmeerse pomoloog Keessen noemt deze peer Bonne Louise Duhamel.

De meersoortenboom

Er zijn veel liefhebbers van peren, omdat peren een grote verscheidenheid aan smaak vertegenwoordigen. Meer dan de helft van het jaar, van augustus tot maart, kan men genieten van peren. Zomer- en herfstperen geven een rijke oogst, maar deze hebben het nadeel dat ze vroeg beurs, 'buikziek', worden en daardoor niet lang bewaard kunnen worden. Hobbyfruitelers hebben de volgende oplossing gevonden: ze hebben verschillende soorten op één boom veredeld met als resultaat de meersoortenboom. Deze vorm van perenteelt werd later in een kwaad daglicht gesteld door telers die gericht waren op handelsproductie. Voor de handel zijn alleen grote hoeveelheden van een ras interessant.

In het midden van de 19e eeuw werd de appel de overheersende handelsvrucht. De beter bewaarbare appel verdrong de peer.

Voor de hobbyist die peren voor eigen gebruik wil telen zijn soorten die elkaar in rijpheidsdatum opvolgen uitermate geschikt. Prettig is ook dat perenrassen waar de bestuiving een probleem vormt, profiteren van de dicht op elkaar staande bloeiende variëteiten. Uitgangspunt kan Beurré Hardy of Doyenné du Comice zijn als hoofdtek en daarop kunnen als gesteltakken drie zomer-, herfst- en winterassen geplant worden.

Bron: H. Petzold, *Peresoorten* (1986) p. 17.

Appels

In de kwekerij staan de fruitbomen in container. Cees van Duijn legt uit dat het een maatregel is tegen wortelvraat van wielrazen.

Appelbomen groeien hier ook op het laagveen, sommige oude appelrassen, zoals Zoete Veen, Present van Engeland en Kandijzoet verdragen

de hoge grondwaterstand. In het voorjaar is de ligging tussen de vele sloten en de Westeinderplas gunstig voor de bloesem als nachtvorst optreedt. "Ik ben opgegroeid tussen de oude fruitsoorten", legt Cees uit. "Mijn vader bezat een boomgaard en mijn moeder liet stukjes zoete appel drogen bij de bakker. De Zoete Veentjes werden gegeten met spek en Stiense bonen."

Teveel om op te noemen

Wie meer wil weten over de tuinbouwgeschiedenis van Aalsmeer kan het beste een bezoek aan dit museum brengen. In april-mei staan de seringgen in de kas in bloei, in juni bloeien de rozen en in augustus zijn de bloeiende dahlia's in de volle grond tegenover de rozenkassen een lust voor het oog. In het najaar is fruit appels en peren in de verkoop. Er is een audiotour aanwezig. Ieder jaar worden er diverse evenementen georganiseerd, zoals het buxusknippen, het rozenweekend en de veilsessies.

Tekst Marianne van Lienden,

foto's Bart van Lienden

Zoete Veentje, een zoete appel die in de 18e eeuw al beschreven is.